

Österåkers kommuns författningssamling ÖFS 2026:9

Datum för antagande: 2026-02-02 § 1:11

Diarienummer: KS 2025/0280

Antagen av: Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig: Roslagsvatten

Övrigt: Gäller från 1 april 2026

Ersätter ÖFS 2025:11

Taxa för Österåkers kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning (VA-taxa)

TAXA

för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Österåker kommun

Antagen av kommunfullmäktige i Österåkers kommun vid sammanträde 2026-02-02.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Österåkersvatten AB.

1 §

För att täcka kostnader för Österåkers kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 § lag (2016:412) om allmänna vattentjänster (LAV) jämföras med fastighetsägare.

2 §

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter (engångsavgifter) och brukningsavgifter (periodiska avgifter).

3 §

Definitioner

Bostadsenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet för bostadsändamål (toalett, kök/kokvrå). I fråga om sådana utrymmen i byggnad där begreppet bostadsenhet inte är tillämpligt, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet såvida inte annat anges. Extra bostadsenhet, mindre än 50 m² (BTA) i en- och tvåfamiljshus och komplementbostad räknas som en halv bostadsenhet. För omfattande utrymmen för lager- och förrådsverksamhet dit endast anställda har tillträde och sporthallar (ej simhall och ishall) räknas varje påbörjat 300-tal m² BTA som en bostadsenhet.

Fastighet indelas i bebyggd och obebyggd fastighet.

Bebyggd fastighet är fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas.

Obebyggd fastighet är fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu ej bebyggs.

Servisavgift: en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter.

Förbindelsepunktsavgift: en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter.

Tomtyteavgift: en avgift per m² tomtyta

Bostadsenhetsavgift: en avgift per bostadsenhet

4 §

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
Vattenförsörjning (V)	Ja	Ja
Spillvatten (S)	Ja	Ja
Dag- och dräneringsvatten från fastighet (Df)	Ja	Ja
Dagvattenavlopp från allmän platsmark (Dg)	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

För att avgiftsskyldighet ska uppstå ska kraven i 24 § LAV vara uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för avledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

ANLÄGGNINGSAVGIFTER (5–11 §§)

I de angivna avgifterna ingår lagstadgad mervärdeskatt.

5 §

5.1 För fastighet ska erläggas anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

a)	Servisavgift	104 384 kronor
b)	Förbindelsepunktavgift	67 645 kronor
c)	Tomtyteavgift	62 kronor
d)	Bostadsenhetsavgift	95 199 kronor

Föreligger ej avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, se 7 §.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens landareal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill en tomtyta upp till 3 000 m² för bostadshus med max 2 bostadsenheter. Avgift för resterande tomtyta tas ut vid eventuell avstyckning eller tillkommande bostadsenhet.

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6 och 5.7 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 7.2.

5.4 Bostadsenhetssantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Framdras ytterligare servisledningar och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 5.1 a).

5.6 Ökas fastighets tomtyta ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 d för varje tillkommande bostadsenhet.

5.8. När mark används för att uppföra ny bebyggelse för boende eller verksamheter (exploatering) utgår anläggningsavgift för fastighet med:

- faktisk kostnad motsvarande de kostnader som huvudmannen har för att möjliggöra exploateringen, och
- en avgift enligt 5.1 d) per bostadsenhet.

Faktisk kostnad kan preciseras närmare genom exploateringsavtal mellan å ena sidan huvudmannen och å andra sidan exploatören och/eller fastighetsägaren.

Avgift enligt denna paragraf får inte understiga vad som skulle erlagts med tillämpning av 5.1.

5.9 För bostadsenheter som är mindre än 33 m² (BTA enligt svensk standard SS 21054:2020) reduceras bostadsenhetsavgiften enligt 5.1 d) med 25 % om det är fler än 60 sådana bostadsenheter på samma fastighet.

6 §

6.1 För obebyggd fastighet ska erläggas del av full anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

Servisavgift	5.1 a)	100%
Förbindelsepunktsavgift	5.1 b)	100%
Tomtyteavgift	5.1 c)	100%
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	0%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift. Avgift enligt 5.1 c), jämför 5.3 andra stycket.

6.2 Bebyggs obebyggd fastighet ska erläggas resterande avgifter enligt följande:

Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	100%
---------------------	--------	------

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

7 §

7.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål ska avgift reduceras enligt följande:

Servisavgift

- en ledning 70% av avgift enligt 5.1 a)
- två ledningar 85% av avgift enligt 5.1 a)
- tre ledningar 100% av avgift enligt 5.1 a)

Avgifter i övrigt		V	S	Df	Dg
Förbindelsepunktsavgift	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	20%	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

7.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska erläggas avgifter enligt 7.1.

7.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar ska, utöver avgift enligt 7.1, erläggas en etableringsavgift om 25% av avgiften enligt 5.1 a).

Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet ej utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

8 §

Avgifter enligt 5–11 §§ ska ej indexregleras.

9 §

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt 5–8 §§ träffar huvudmannen i stället avtal om avgiftens storlek.

10 §

10.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

10.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalning skulle ha skett.

10.3 Uppgår avgiften till belopp, som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, ska om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs, avgiften fördelas på årliga inbetalningar under viss tid, dock högst tio år.

Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 10.2.

10.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7 eller 6.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande, till exempel ökning av tomtyta, inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas ut dröjsmålsränta enligt 10.2 för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

11 §

11.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen funnit erforderligt, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

11.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig bekosta den nya servisledningens allmänna del och borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

11.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldigt att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

BRUKNINGSAVGIFTER (12–19 §§)

I de angivna avgifterna ingår lagstadgad mervärdeskatt.

12 §

12.1 För bebyggd fastighet ska erläggas bruksavgift.

Avgift utgår per fastighet med (q_n =vattenmätarens nominella flöde):

a) en fast avgift per år och mätare (grundavgift)

.1	q_n 2,5 m ³ /h i 1- och 2-bostadshus	6 412 kronor
.2	q_n 2,5 m ³ /h i övriga fastigheter	21 245 kronor
.3	q_n 6 m ³ /h	58 784 kronor
.4	q_n 10 m ³ /h	130 969 kronor
.5	q_n 15 m ³ /h	203 722 kronor
.6	q_n 40 m ³ /h	477 289 kronor
.7	q_n 60 m ³ /h	774 137 kronor

b) en avgift per m³ levererat vatten 75,71 kronor

c) en fast avgift per m² tomtyta inom varje intervall och år (dagvattenavgift):

.1	1- och 2-bostadshus, fast schablon	1 309 kronor
.2	0- 10 000 m ²	2,62 kronor/m ²
.3	10 000- 50 000 m ²	1,73 kronor/m ²
.4	>50 000 m ²	0,73 kronor/m ²

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna. Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Grundavgift	12.1 a)	40%	60%	0%	0%
Avgift per m ³	12.1 b)	40%	60%	0%	0%
Dagvattenavgift	12.1 c)	0%	0%	50%	50%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

12.2 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till och från fastigheten. Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen tills vidare inte ska fastställas genom mätning, tas fast avgift ut enligt 12.1 a) samt en antagen förbrukning om 300 m³/bostadsenhet och år enligt 12.1 b). Avgift enligt 12.1 a) bestäms i denna paragraf på samma sätt som om fastigheten hade haft mätare.

Har fastigheten olovandes anslutit vatten och avlopp betraktas detta som omätt förbrukning och huvudmannen har rätt att retroaktivt debitera enligt föregående stycke.

12.3 För byggvatten ska erläggas bruksavgift enligt 12.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per bostadsenhet per påbörjat år.

13 §

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

14 §

För obebyggd fastighet ska ej erläggas bruksavgift enligt 12.1.

15 §

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har, på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter. Dessa avgifter är inklusive lagstadgad mervärdesskatt.

Administrativ avgift för avbetalningsplan, anläggningsavgift	1 500 kronor
Montering/demontering av strypbricka (per besök)	1 000 kronor
Nedtagning/Uppsättning av vattenmätare (per besök)	1 000 kronor
Avstängning/påsläpp av vattentillförsel (per besök)	1 000 kronor
Flytt av mätare till ny mätarplats	1 200 kronor
Provning av vattenmätare på begäran av kund utan att fel kan konstateras (hos ackrediterat kontrollorgan)	1 700 kronor
Täthetskontroll av servisledning på begäran av kund (en avgift per ledning)	2 000 kronor
Mätaravläsning på begäran av kund	750 kronor
Länsning av vattenmätarbrunn	1 500 kronor
Byte av skadad eller förkommen vattenmätare inklusive nedtagning/ uppsättning av mätare	3 000 kronor
Förgävesbesök (till exempel ej tillträde vid meddelat tidsbesök, anläggning uppfyller ej gällande föreskrifter)	1 500 kronor
Olovligt öppnande eller stängning av ventil	5 000 kronor

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid (16.00-07.00) debiteras ett tillägg om 100% av ovan angivna belopp.

16 §

Avgifter enligt 12–19 §§ ska ej indexregleras.

17 §

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt 12–14 §§ träffar huvudmannen i stället avtal om avgiftens storlek.

18 §

Avgift enligt 12.1 a), b) och c) debiteras per månad, kvartal eller år enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 12.1 b) debiteras enligt mätning förbrukad vattenmängd eller annan grund som anges i 12–13 §§.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 10.2.

Sker enligt huvudmannen beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter beräknad förbrukning, dock att mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning ska ske i genomsnitt minst en gång per år.

19 §

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra dennes brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens va-förhållanden, har huvudmannen rätt att träffa avtal om bruksavgiftens storlek.

TAXANS INFÖRANDE OCH PRÖVNING

20 §

Denna taxa träder i kraft 2026-04-01. De bruksavgifter enligt 12.1, 12.3 samt 13 §§, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande (se § 18 beträffande mätning och beräkning av förbrukning).

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen enligt LAV; 53 – 56 §§.
